

Projekt

z dnia 14 grudnia 2020 r.

Zatwierdzony przez

**UCHWAŁA NR XXVI/.../20
RADY MIEJSKIEJ W KRYNICY MORSKIEJ
w sprawie przyjęcia "Programu wspierania rodziny w Gminie Miasta Krynicy Morskiej
na lata 2021-2023"**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt. 15 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2020 poz. 713 z późn. zm.) oraz art. 176 pkt. 1 i art. 179 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz.U. z 2020 poz. 821) Rada Miejska w Krynicy Morskiej uchwala, co następuje:

§ 1.

Przyjmuje się „Program wspierania rodziny w Gminie Miasta Krynica Morska na lata 2021-2023” stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2.

Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta Krynica Morska.

§ 3.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodnicząca Rady
Miejskiej

Anna Maria Jaworska

**PROGRAM WSPIERANIA RODZINY
W GMINIE MIASTA KRYNICA MORSKA W LATACH 2021-2023**

**Rozdział 1.
WPROWADZENIE**

§ 1.

1. Rodzina jest podstawową komórką życia społecznego. Prawidłowo funkcjonująca rodzina stanowi dla swych członków, przede wszystkim dla dzieci, źródło poczucia własnej wartości i bezpieczeństwa. Prawidłowemu funkcjonowaniu rodziny może zagrażać szereg czynników. Ich oddziaływanie może powodować, że dana rodzina straci lub nie nabędzie umiejętności rozwiązywania swoich problemów i radzenia sobie w sytuacjach kryzysowych. Ze szczególną uwagą należy rozpatrywać dobro dzieci, a także odpowiadać na ponadpodmiotowe potrzeby rodziny, w więc takie, których sama nie jest w stanie własnym staraniem i zasobami zaspokoić. Obowiązkiem gminy jest dbanie o dobro swoich mieszkańców, a co za tym idzie także wspieranie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych. Problemy rodziny zawsze oddziałują na swoich członków, szczególnie zaś na wychowujące się w nich dzieci. Skuteczna ochrona dzieci i pomoc dla nich może być osiągnięta tylko w postaci systemowej współpracy środowiska lokalnego, instytucji oświatowych, podmiotów leczniczych, sądów i ich organów pomocniczych, Policji oraz organizacji pozarządowymi. Wsparcie rodziny powinno być w miarę możliwości wczesne i mieć charakter profilaktyczny. Wszelkie działania powinny być prowadzone za zgodą rodziny i przy jej aktywnym zaangażowaniu uwzględniając zasadę podmiotowości.
2. Prowadzenie profilaktycznych działań wspierających rodzinę jest formą pomocy tańszą i bardziej skuteczną. Natomiast praca z rodziną biologiczną, w sytuacji, gdy zaistniała konieczność umieszczenia dziecka w pieczy zastępczej, ma na celu jak najszybszy powrót dziecka do rodziny. Działania wspierające w utrzymaniu pełnej rodziny wskazane są zarówno ze względów społecznych, jak i ekonomicznych, gdyż służą obniżeniu kosztów gminy związanych z pobytem dziecka w rodzinnej lub instytucjonalnej pieczy zastępczej.
3. Program będzie miał zatem charakter zróżnicowany, zarówno profilaktyczny jak i interwencyjny w zależności od celów i poszczególnych zadań prowadzących do ich realizacji.

**Rozdział 2.
PODSTAWA PRAWNA**

§ 2.

Program wspierania rodziny opracowano w oparciu o następujące przepisy:

- 1) ustawę z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz. U. z 2020 r., poz.821),
- 2) ustawę z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2020 r., poz. 1876),
- 3) ustawę z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2020 r. poz. 218 z późn. zm.),
- 4) ustawę z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 2277 z późn. zm.),
- 5) ustawę z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz. U. z 2020 r., poz. 2050)

6) ustawę z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 713 z późn. zm.).

Rozdział 3.
**ZADANIA GMINY W ZAKRESIE REALIZACJI USTAWY O WSPIERANIU RODZINY
I SYSTEMIE PIECZY ZASTĘPCZEJ**

§ 3.

1. Na podstawie art. 176 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej do zadań własnych gminy należy:
 - 1) opracowanie i realizacja 3-letnich gminnych programów wspierania rodziny;
 - 2) tworzenie możliwości podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny;
 - 3) tworzenie oraz rozwój systemu opieki nad dzieckiem, w tym placówek wsparcia dziennego, oraz praca z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych przez:
 - a) zapewnienie rodzinie przeżywającej trudności wsparcia i pomocy asystenta rodziny oraz dostępu do specjalistycznego poradnictwa,
 - b) organizowanie szkoleń i tworzenie warunków do działania rodzin wspierających,
 - c) prowadzenie placówek wsparcia dziennego oraz zapewnienie w nich miejsc dla dzieci;
 - 4) finansowanie:
 - a) podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny,
 - b) kosztów związanych z udzielaniem pomocy, o której mowa w art. 29 ust. 2, ponoszonych przez rodziny wspierające;
 - 5) współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym;
 - 6) sporządzanie sprawozdań rzeczowo-finansowych z zakresu wspierania rodziny oraz przekazywanie ich właściwemu wojewodzie, w wersji elektronicznej, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego, o którym mowa w art. 187 ust. 3;
 - 7) prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej, zamieszkałego na terenie gminy;
2. W myśl art. 177 w/w ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej do zadań zleconych z zakresu administracji rządowej realizowanych przez gminę należy wykonywanie zadań wynikających z rządowych programów z zakresu wspierania rodziny, zgodnie z wytycznymi przekazywanymi przez wojewodę.

Rozdział 4.
ADRESACI PROGRAMU

§ 4.

Adresatami programu są rodziny i dzieci z terenu Gminy Miasta Krynica Morska, w szczególności rodziny przeżywające trudności w sferze opiekuńczo-wychowawczej, w których wychowują się dzieci, oraz rodziny, których dzieci zostały umieszczone w pieczy zastępczej.

Rozdział 5.
DIAGNOZA SPOŁECZNA

§ 5.

1. Punktem wyjścia do określenia zadań Gminnego Programu Wspierania Rodziny jest analiza danych o osobach i rodzinach objętych wsparciem Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Krynicy Morskiej. Poniższa tabela przedstawia informacje dotyczące liczby mieszkańców, liczby rodzin korzystających z pomocy społecznej, świadczeń rodzinnych oraz funduszu alimentacyjnego, liczby dzieci i młodzieży, ilości dzieci z terenu Gminy Miasta Krynica Morska umieszczonych w pieczy zastępczej w latach 2018-2019 r.

WYSZCZEGÓLNIENIE	Rok 2018	Rok 2019
Liczba mieszkańców Gminy Krynica Morska	1295	1262
Liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej	97	96
Liczba osób korzystających z pomocy społecznej	165	152
Liczba osób uprawnionych do świadczeń rodzinnych	124	67
Liczba rodzin uprawnionych do świadczenia wych.	83	133
Liczba osób uprawnionych do pobierania Funduszu Alimentacyjnego	19	12
Liczba dzieci zamieszkujących w Gminie Krynica Morska w wieku 0-12 /stały	130	123
Liczba dzieci zamieszkujących w Gminie Krynica Morska w wieku 13-18 /stały	70	77
Liczba dzieci z terenu Gminy Krynica Morska przebywających w pieczy zastępczej	1	1

2. W 2019 roku z pomocy ośrodka pomocy społecznej, niezależnie od rodzaju i formy świadczeń skorzystało 96 rodzin, w skład których wchodziło 152 osób, co stanowiło około 12 % ogółu mieszkańców. Z kolei w 2018 roku ośrodek objął pomocą 97 rodzin o liczbie osób 165, co stanowiło 12% ogółu mieszkańców.

Występujący problem	Rok 2018		Rok 2019	
	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
Ubóstwo	49	84	45	73
Bezrobocie	35	72	35	72
Alkoholizm	16	17	18	22
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzeniu gosp. domowego	16	25	16	34
Niepelnosprawność	42	59	22	56
Długotrwała lub ciężka choroba	44	61	45	62

3. Najczęstszym powodem korzystania przez rodziny z terenu Gminy Miasta Krynica Morska ze świadczeń pomocy społecznej zarówno w 2018 roku jak i 2019 roku było ubóstwo spowodowane w głównej mierze bezrobociem, a także problem uzależnienia od alkoholu. Zauważyć należy, że o ile w sezonie letnim rodziny radzą sobie finansowo w miarę dobrze, to okres jesienno- zimowy stanowi duże wyzwanie. Środki pozyskane latem nie są w stanie zabezpieczyć wszystkich rodzin w zasoby adekwatne do potrzeb na cały rok. Dominującą dysfunkcją, która często występuje w rodzinach klientów Ośrodka to trudności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych oraz prowadzeniu gospodarstwa domowego. Odrębnym powodem zmuszającym mieszkańców do korzystania z pomocy MOPS jest niepełnosprawność i długotrwała choroba.

4. Źródła danych:

- Urząd Miasta Krynica Morska

- Sprawozdanie roczne z udzielonych świadczeń Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Krynicy Morskiej za 2018 r. i 2019 r.

Rozdział 6. CELE PROGRAMU

§ 6.

1. Cel główny

Głównym założeniem Gminnego Programu Wspierania Rodziny jest utworzenie spójnego systemu wsparcia rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych w procesie przywracania ich zdolności do prawidłowego funkcjonowania poprzez pracę z rodziną oraz zapewnienie pomocy w opiece i wychowaniu dzieci.

2. Cele szczegółowe:

1) Diagnostowanie i analiza środowisk rodzinnych poprzez:

- a) wywiad środowiskowy w rodzinie przeżywającej trudności,
- b) pracę socjalną polegającą na rozpoznaniu deficytów w zakresie pełnienia ról rodzicielskich, zaniechań względem dzieci oraz ocenie sytuacji dziecka w rodzinie, środowisku szkolnym oraz rówieśniczym.

2) Zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych dziecka i rodziny poprzez:

- a) objęcie dożywianiem uczniów szkoły podstawowej i szkół wyższego stopnia,
- b) monitorowanie zagrożeń dotyczących sytuacji zdrowotnej dzieci poprzez kontakt i współpracę z placówką służby zdrowia,
- c) zapewnienie pomocy materialnej i rzeczowej ubogim rodzinom w ramach ustawy o pomocy społecznej, między innymi poprzez przyznawanie zasiłków.

3) Poprawa jakości opieki sprawowanej przez biologicznych rodziców:

- a) konsultacje i poradnictwo specjalistyczne dla rodziców,
- b) kształtowanie u rodziców właściwych postaw wychowawczych zgodnych z normami i wartościami społecznymi,
- c) zapewnienie rodzinie wsparcia i pomocy asystenta rodziny,
- d) motywowanie członków rodziny do podejmowania działań na rzecz ograniczenia bądź niwelowania własnych dysfunkcji m.in. aktywne poszukiwanie pracy, podjęcie terapii leczenia uzależnień – współpraca z Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, podjęcie terapii dla ofiar oraz sprawców przemocy domowej, poprzez współpracę z Policją i Zespołem Interdyscyplinarnym,
- e) podejmowanie działań profilaktycznych przez wdrażanie szkoleń i programów profilaktyczno-edukacyjnych dla dzieci i rodzin.

4) Umożliwienie powrotu dzieciom umieszczonym w pieczy zastępczej do rodzin biologicznych:

- a) utrzymywanie osobistych kontaktów dzieci z rodzicami, z wyjątkiem sytuacji, w których sąd zakazał takich przypadków,
- b) udzielenie pomocy rodzicom biologicznym w poszukiwaniu, podejmowaniu i utrzymywaniu pracy zarobkowej,
- c) opracowanie we współpracy z rodziną biologiczną planu pracy, który jest zbieżny z planem pomocy dziecku umieszczonemu w pieczy zastępczej,

d) wsparcie finansowe rodzin dostosowane do bieżących potrzeb, w tym na dojazd na spotkania z dziećmi,

e) pomoc rodzicom biologicznym w prawidłowym prowadzeniu gospodarstwa domowego.

Rozdział 7. REALIZATORZY PROGRAMU

§ 7.

Pełna i efektywna realizacja celów programu wspierania rodziny będzie możliwa dzięki kompleksowemu spojrzeniu na rodzinę przeżywającą trudności oraz podjęciu systemowych rozwiązań przy współpracy wszystkich osób, instytucji i organizacji pracujących z rodziną na terenie Gminy Miasta Krynica Morska. Wśród realizatorów programu należy wyróżnić:

- 1) Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Krynicy Morskiej,
- 2) Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Krynicy Morskiej,
- 3) Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Krynicy Morskiej,
- 4) Szkoła Podstawowa im. Janusza Korczaka w Krynicy Morskiej,
- 5) Miejska Biblioteka Publiczna w Krynicy Morskiej,
- 6) Ośrodek Zdrowia w Krynicy Morskiej,
- 7) Posterunek Policji w Krynicy Morskiej,
- 8) Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Nowym Dworze Gdańskim,
- 9) Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Nowym Dworze Gdańskim,
- 10) Poradnia Psychologiczno- Pedagogiczna w Nowym Dworze Gdańskim,
- 11) Sąd Rejonowy w Malborku Wydział Rodzinny i Nieletnich,
- 12) Powiatowy Urząd Pracy w Nowym Dworze Gdańskim.

Rozdział 8. ŹRÓDŁO FINANSOWANIA

§ 8.

Działania podejmowane w ramach realizacji programu, związane z osiągnięciem wyznaczonych celów, finansowane będą ze środków własnych gminy w ramach prowadzonej działalności instytucji zaangażowanych w realizację programu. Przewiduje się również współudział w finansowaniu w/w działań ze środków budżetu państwa.

Rozdział 9. CZAS REALIZACJI PROGRAMU

§ 9.

Realizacja Gminnego Programu Wspierania Rodziny została zaplanowana na lata 2021-2023. Jest on dokumentem otwartym, może podlegać okresowej weryfikacji, modyfikacji i uzupełnieniu w zależności od pojawiających się potrzeb.

Rozdział 10.
MONITOROWANIE PROGRAMU

§ 10.

Monitoring programu umożliwi wgląd w realizację podejmowanych działań, ocenę ich skuteczności oraz podejmowanie działań korygujących. Koordynatorem programu jest Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Krynicy Morskiej, który do 31 marca każdego roku sporządzi sprawozdanie rzeczowo-finansowe z zakresu wspierania rodziny.

Rozdział 11.
HARMONOGRAM DZIAŁAŃ POMOCOWYCH

§ 11.

Cel szczegółowy	Zadania	Realizator
Diagnozowanie i analiza środowisk rodzinnych	Wywiad środowiskowy w rodzinie przeżywającej trudności,	Pracownik socjalny MOPS
	rozpoznanie deficytów w zakresie pełnienia ról rodzicielskich, zaniedbań względem dzieci oraz ocenie sytuacji dziecka w rodzinie, środowisku szkolnym, rówieśniczym,	Pracownik socjalny MOPS pracownicy szkoły, PP-P
Zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych dziecka i rodziny	objęcie dożywianiem uczniów szkoły podstawowej i szkół ponad podstawowych	MOPS
	monitorowanie zagrożeń dot. sytuacji zdrowotnej dzieci	Ośrodek Zdrowia
	zapewnienie pomocy materialnej i rzeczowej ubogim rodzinom w ramach ustawy o pomocy społecznej między innymi poprzez przyznawanie zasiłków,	MOPS
Poprawa jakości opieki sprawowanej przez biologicznych rodziców	konsultacje i poradnictwo specjalistyczne dla rodziców,	specjaliści w szkole, specjalista terapii uzależnień, PPP
	kształtowanie u rodziców właściwych postaw wychowawczych zgodnych z normami i wartościami społecznymi,	Pracownik socjalny MOPS, PPP, asystent rodziny
	zapewnienie rodzinie wsparcia i pomocy asystenta rodziny	Pracownik socjalny MOPS, asystent rodziny, Sąd Wydz.
	motywowanie członków rodziny do podejmowania działań na rzecz ograniczenia bądź niwelowania własnych dysfunkcji,	Pracownik socjalny, asystent rodziny, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, zespół interdyscyplinarny, kurator

		sądowy
	podejmowanie działań profilaktycznych przez wdrażanie projektów i programów profilaktyczno-edukacyjnych dla dzieci i rodzin,	Udział w programie kulturalnym biblioteki publicznej, program profilaktyczny w szkole
Umożliwienie powrotu dzieciom umieszczonym w pieczy zastępczej do rodzin biologicznych	utrzymywanie osobistych kontaktów dzieci z rodzicami, z wyjątkiem sytuacji, w których sąd zakazał takich przypadków,	Koordinator pieczy zastępczej, pracownik socjalny, asystent rodziny, kurator
	udzielenie pomocy rodzicom biologicznym w poszukiwaniu, podejmowaniu i utrzymywaniu pracy zarobkowej,	Pracownik socjalny, asystent rodziny, PUP,
	opracowanie we współpracy z rodziną biologiczną planu pracy, który jest zbieżny z planem pomocy dziecku umieszczonemu w pieczy zastępczej,	Koordinator pieczy zastępczej, asystent rodziny
	wsparcie finansowe rodzin dostosowane do bieżących potrzeb, w tym na dojazd na spotkania z dziećmi,	MOPS, pracownik socjalny
	pomoc rodzicom biologicznym w prawidłowym prowadzeniu gospodarstwa domowego.	asystent rodziny.

**Rozdział 12.
PODSUMOWANIE**

§ 12.

Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Miasta Krynica Morska na lata 2021-2023 zakłada tworzenie sprzyjających warunków do poprawy życia rodzin i dzieci. Niezbędne jest systematyczne podnoszenie świadomości społecznej w zakresie przyczyn i skutków dysfunkcji oraz promowanie rodzinnego stylu życia. Aby osiągnąć zamierzone cele w realizację programu powinny aktywnie włączyć się instytucje, placówki i organizacje, które swoimi działaniami wspierają dzieci i rodziny. Spodziewanym efektem realizacji programu ma być polepszenie sytuacji dziecka i rodziny, poczucie bezpieczeństwa socjalnego, ograniczenie problemu uzależnień, zminimalizowanie negatywnych zachowań, oraz stworzenie skutecznego systemu wsparcia dla dziecka i rodziny.

Uzasadnienie do uchwały Nr XXVI/.../20
Rady Miejskiej w Krynicy Morskiej

Konieczność podjęcia niniejszej uchwały wynika wprost z art. 176 pkt. 1 oraz z art. 179 ust. 2 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 821), które stanowią, iż do zadań własnych gminy należy opracowanie i realizacja 3 - letnich gminnych programów wspierania rodziny.

Ustawa obliguje służby gminy do wspierania rodziny, a podstawą właściwych działań będzie niniejszy program.